

بنام یکتا خالق بی همتا

نظم نوین بین المللی اقتصادی چالش ساختاری حاکم بر اقتصاد جهانی در حقوق بین الملل

نام و نام خانوادگی : نرمین امانی

دکتری حقوق بین الملل

Parihan.experia@gmail.com

چکیده

پس از جنگ جهانی دوم کشورهای در حال توسعه که در صدد برنامه ریزی برای توسعه اقتصادی خود بودند ، با موقعیت مسلط کشورهای توسعه یافته در حوزه های مختلف مرتبط با توسعه اقتصادی و وضعیت ضعیف خود در این زمینه ها مواجه شدند ، لذا آنها تلاش کردند از روش های مختلف از جمله سازمان ملل ، کشورهای توسعه یافته را متعهد نمایند که به صورت ویژه و غیر متقابل اقداماتی

را به نفع شان انجام دهند رفتارهای ویژه مورد انتظار کشورهای در حال توسعه که به کرات و مداوم توسط سازمان ملل مطرح شده عبارتند از : اصلاح ساختار اقتصاد جهانی ، تعیین قیمت مناسب برای صادرات کالاهای اولیه ، رفع موانع تعرفه ای و غیر تعرفه ای ، دسترسی به بازار ، تأمین مالی توسعه و انتقال فناوری . کشورهای توسعه یافته به جز در موارد استثنائی به صورت غیر متقابل هیچ گونه تعهد الزام آوری را در خصوص انواع رفتارهای مذکور نپذیرفته اند ، ولی به صورت اختیاری اقداماتی را در این زمینه انجام داده اند . پیامدهای مثبت اقدامات مذکور به نسبت نیاز کشورهای در حال توسعه ناچیز بوده است . هرچند که برخی کشورهای در حال توسعه توانستند با مدیریت مطلوب ، از شرایط فراهم شده استفاده بهتری نمایند . روش تحقیق در تهیه این مقاله اسنادی و کتابخانه ای بوده و نوع تحقیق توصیفی - تحلیلی است . سوالات اساسی این مقاله عبارتند از : 1- سازمان ملل جهت توسعه اقتصادی در حال توسعه در چه زمینه هایی معتقد به رفتار ویژه نسبت به کشورهای مذکور است ؟ 2- آیا مواضع سازمان ملل پیامدهای مثبتی به نفع کشورهای در حال توسعه داشته است ؟ در پاسخ به سئوالات مذکور فرضیات این مقاله عبارتند از 1- سازمان ملل جهت توسعه اقتصادی کشورهای در حال توسعه معتقد به ضرورت رفتار ویژه و متفاوت در حوزه های مختلف از جمله اصلاح ساختار اقتصاد جهانی و انتقال فناوری نسبت به کشورهای مذکور است . 2- علی رغم پیشرفت قابل توجه برخی از کشورهای در حال توسعه و بهبودی نسبی شاخص های توسعه انسانی به ویژه کاهش فقر در غالب کشورها ،

واژگان کلیدی : سازمان ملل متحد ، حق توسعه ، اقتصاد جهانی ، تأمین مالی ، فناوری

مقدمه

حقوق بین الملل اقتصادی حوزه بسیار گسترده حقوقی را در بردارد بعضی از موارد ، هنجارهای حقوقی وضع شده در چارچوب مقررات سازمان جهانی تجارت می باشند و در دیگر موارد موضوعاتی نظیر سرمایه گذاری خارجی ، مقررات ضدتراست ، مقررات ناظر بر فعالیت شرکتهای فراملی ، مقررات حفاظت از منابع طبیعی ، مقررات متضمن حقوق انرژی ، کپی رایت ، مقررات توسعه و کمک های توسعه ای ، مالیات مضاعف ، تحریم های چندجانبه و مقررات پولی و مالی را در بردارد و همچنین نگاهی توسعه ای هنجارهای حقوقی بین المللی نظیر مقررات ناظر بر بانکداری بین المللی و استقراض دولتی ، سلب مالکیت اموال بیگانگان ، مقررات مهاجرت ، دریانوردی و کشتیرانی ، حقوق اینترنت ، ورشکستگی